

Հայագիտական Ուսումնասիրությունների Միջազգային Ընկերակցություն (AIEA)

«Մատենադարան» Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ

Հայագիտական Ուսումնասիրությունների Միջազգային

Ընկերակցության 13-րդ Համաժողով

Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարան, Երևան

9-11 հոկտեմբերի, 2014 թ.

ԾՐԱԳԻՐ

13th General Conference of International Association for Armenian Studies

Mesrop Mashtots Matenadaran, Yerevan

October 9 - 11, 2014

PROGRAM

13ème Conférence Générale de l'Association Internationale des Études Arméniennes

Maténadaran Mesrop Machtots, Erevan

9 - 11 Octobre, 2014

PROGRAMME

«ՆԱԻԲԻ» Երևան

2014

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ
ORGANIZING COMMITTEE

ՀՐԱԶՅԱ ԹԱՄՐԱԶՅԱՆ HRACHYA TAMRAZYAN	Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի տնօրեն (կազմկոմիտեի նախագահ) Director of Mesrop Mashtots Matenadaran (President of the organizing committee)
ՎԱԼԵՆՏԻՆԱ ԿԱԼՅՈՂԱՐԻ VALENTINA CALZOLARI	ՀՈՒՄԸ-ի նախագահ President of AIEA
ԹԵՈ ՄԱԱՐՏԸՆ ՎԱՆ ԼԻՆՏ THEO MAARTEN VAN LINT	ՀՈՒՄԸ-ի քարտուղար Secretary of AIEA
ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ԴՐՈՍՏ-ԱԲԳԱՐՅԱՆ ARMENUHI DROST-ABGARYAN	ՀՈՒՄԸ-ի կոմիտեի անդամ Member of the Committee of AIEA
ՇՈՒՇԱՆԻԿ ԽԱՉԻԿՅԱՆ SHUSHANIK KHACHIKYAN	Մատենադարանի փոխտնօրեն Deputy Director of the Matenadaran
ՎԱՀԱՆ ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ VAHAN TER-GHEVONDIAN	Մատենադարանի գիտնական քարտուղար Head of Academic research of the Matenadaran
ԱՐԱ ԽԶՄԱԼՅԱՆ ARA KHZMALYAN	Մատենադարանի տնօրենի խորհրդական թանգարանային կառավարման գծով Advisor to the Director on Museum Management of the Matenadaran
ՎԱՐԴԻ ՔԵՇԻՇՅԱՆ VARTY KESHISHIAN	Մատենադարանի Միջազգային կապերի բաժնի վարիչ (պատասխանատու քարտուղար) Head of the International Relations Department of the Matenadaran (Executive Secretary)
ՍՈՆԱ ԲԱԼՈՅԱՆ SONA BALOYAN	Մատենադարանի միջազգային կապերի մասնագետ (համակարգող) International Relations Specialist of the Matenadaran (Coordinator)

9. 10. 2014

9³⁰-10³⁰

Մասնակիցների գրանցում
(նոր մասնաշենքի առաջին հարկ)

Registration of participants
(new building, ground floor)

Երևան 0009, Մաշտոցի պողոտա 53
53 Mashtots Ave., Yerevan 0009

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑՈՒՄ
OPENING CEREMONY

9.10.2014

10³⁰-11³⁰

Բացման խոսք

Հրաչյա Թամրազյան

Մաշտոցի անվան Մատենադարանի տնօրեն

Opening speech

Hrachya Tamrazyan

Director of Mesrop Mashtots Matenadaran

Ուղերձ

Մերժ Սարգսյան

Հայաստանի Հանրապետության նախագահ

Address

Serge Sargsyan

President of the Republic of Armenia

Հայրապետական մաղթանք

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. **Գարեգին Բ** Ամենայն հայոց կաթողիկոս

Patriarchal Blessing

His Holiness **Karekin II** Catholicos of All Armenians

Ողջույնի խոսք

Վալենտինա Կալցոլարի

ՀՈԻՄԸ նախագահ

Valentina Calzolari

President of AIEA

Արմեն Աշոտյան

ՀՀ Կրթության և գիտության նախարար

Armen Ashotyan

Minister of Education and Science of the Republic of Armenia

Ռադիկ Մարտիրոսյան

ՀՀ Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայի նախագահ

Radik Martirosyan

President of National Academy of Sciences of the Republic of Armenia

11³⁰-12⁰⁰ Սուրճի քնդմիջում/Coffee break

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍ
PLENARY SESSION

Առաջին բաժին

First part

12⁰⁰-14³⁰

Նախագահողներ՝ **Հրաչյա Թամրազյան, Մայքլ Սթոուն**
Chairs: **Hrachya Tamrazyan, Michael Stone**

Հրաչյա Թամրազյան
Hrachya Tamrazyan

Դիոնիսիոս Արեոպագացին և Գրիգոր Նարեկացին
Dionysius the Areopagite and Gregory of Narek

Գաբրիելե Վինքլեր

Որոշ ճշգրտումներ հայոց «Պատարագ»-ի տարբերակների և դրանց նշանակության վերաբերյալ

Gabriele Winkler

Some of the New Findings Concerning the Armenian Anaphoras and Their Significance

Տիգրան Գույումճեան

Ինչպես մատուցել հայ արվեստը Արևելագիտության ձեռնարկի մեջ

Dickran Kouymjian

How to Approach Armenian Art for the Handbook of Oriental Studies?

14³⁰-15³⁰

Ճաշի քննադատում (Մատենադարանի սրճարան)

Lunch break (Matenadaran cafe)

Երկրորդ բաժին

Second part

15³⁰-17⁰⁰

Նախագահողներ՝ Արմենուհի Դրոստ-Աբգարյան, Թեո
Մաարտըն վան Լինտ
Chairs: Armenuhi Drost-Abgaryan, Theo Maarten van
Lint

Վալենտինա Կալցոլարի «Գործք Ս. Թեկղի»-ի հայերեն թարգմանությունը և «Ս. Թադևոսի
ու Սանդխտոյ Վկայաբանութիւնը»

Valentina Calzolari

La version arménienne des Actes de Thècle et le Martyre de Thaddée
et Sanduxt

Քլոդ Մութաֆյան

Claude Mutafian

Կիլիկյան Հայաստանի ամուսնական դիվանագիտությունը

La diplomatie matrimoniale de l'Arménie cilicienne

Գոհար Մուրադյան

Gohar Muradyan

Հունական առասպելները միջնադարյան հայ
մատենագրության մեջ

Greek Myths in Medieval Armenian Literature

17⁰⁰-17³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

Երրորդ բաժին

Third part

17³⁰-19⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Փարիելլա Ուլուհոճեան, Էռնա Շիրինյան**
Chairs: **Gabriella Uluhogian, Erna Shirinian**

Վլադիմիր Բարխուդարյան

Հայկական վարդապետարանները և ազգային ինքնությունը
Vladimir Barkhudaryan The Armenian Theological Seminaries and the National Identity

Ռիչարդ Հովհաննիսյան

Հայոց ցեղասպանության ուրացումը 100 տարի անց. նոր
դերակատարները և նրանց ռազմավարությունը
Richard Hovannisian Denial of the Armenian Genocide 100 Years Later: The New Actors
and Their Strategies

Գևորգ Տեր-Վարդանյան

Մեծ Եղեռնը և մեր ձեռագրական կորուստները
Gevorg Ter-Vardanyan The Armenian Genocide and Manuscript losses

10.10.2014

Բաժանմունք

Section

Գրականագիտություն, լեզվաբանություն, աղբյուրագիտություն
Literary Studies, Linguistics, Source Criticism
(Նիստերի դահլիճ/Conference hall)

Առաջին նիստ

First session

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Բեռնար Բուլի, Արամ Թոփչյան**
Chairs: **Bernard Coulie, Aram Topchyan**

Թեո Մաարտրն վան Լինտ

Theo Maarten van Lint Գրիգոր Մագիստրոսի երկու նամակների շուրջ
About Two Letters of Grigor Magistros

Յակոբ Կիլլիճեան

Hagop Gulludjian Անկարելի գոհ մը վերընձայելու պայքարը՝ Գրիգոր Նարեկացիի
կոթողական փորձը լեզուի ընդմեջէն
Struggling to Offer in Sacrifice the Impossible: Gregory of Narek's
Monumental Attempt Inside Language

Ազատ Եղիազարյան

Azat Eghiazaryan Մովսէս Խորենացու Պատմության գրական
արանձնահատկությունները
Literary Peculiarities of Movses Khorenatsi's History

Արմեն Պետրոսյան
Armen Petrosyan

Հայոց պատմությունը և վիպական բանահյուսությունը
Armenian History and Epic Folklore

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

10.10.2014

Երկրորդ նիստ
Second session

12³⁰-14³⁰

Նախագահողներ՝ Վալենտինա Կալցոլարի, Գոհար Մուրադյան
Chairs: Valentina Calzolari, Gohar Muradyan

Փիթեր Քաուի	Թարգմանությունը որպես Կիլիկիայի նորաստեղծ հայկական պետությունը ընդհանուր Միջերկրածովյան նորմերի մեջ ներառելու միջոց (12-րդ դ. վերջ - 13-րդ դ.)
Peter Cowe	Translation as a Means of Integrating the Inchoative Armenian State of Cilicia into Wider Mediterranean Norms (Late 12 th and 13 th Centuries)
Արամ Թոփչյան	Շեքսպիրի «Համլետ»-ը հայերեն (պատմական համառոտ ակնարկ և թարգմանական խնդիրներ)
Aram Topchyan	Shakespeare's "Hamlet" in Armenian (A Brief Historical Overview and Problems of Translation)
Իռենե Տինտի	Գրիգոր Մագիստրոսը և հայերեն <i>Թիմեոսը</i> . լեզվաբանական և թարգմանչական տվյալների համեմատական վերլուծություն
Irene Tinti	Grigor Magistros and the Armenian Timaeus: a Comparative Analysis of the Linguistic and Traductological Data
Գոհար Սարգսյան	Թարգմանության և փոխադրության միջև. Գրիգոր Նազիանզացու աստվածաբանական թղթերի (101,102) պարագան
Gohar Sargsyan	Between Translation and Revision: the Case of Gregory fo Nazianzus Theological Letters (101, 102) <i>ad cledonium</i>

14³⁰-15³⁰

Ճաշի ընդմիջում
Lunch break

10.10.2014

Երրորդ նիստ
Third session

15³⁰-17³⁰

Նախագահողներ՝ **Հրաչ Մարտիրոսյան, Մորենո Մորանի**
Chairs: **Hrach Martirosyan, Moreno Morani**

Անդրեա Սկալա Andrea Scala	Հունական, ասորական և պարսկական փոխառությունները հին հայերենում. բառասկզբի պայթականների արտացոլումը Greek, Syriac and Iranian Loanwords in Ancient Armenian: Reflexes of Stop Consonants in Word Initial Position
Յակուբ Օսիեցկի Jakub Osiecki	«Ազատ եկեղեցի» և «Անաստված». հակակրոնական գաղափարախոսությունը Խորհրդային Հայաստանում “Azat Yekeghetsi” and “Anastvats”: Antireligious Propaganda in Soviet Armenia
Լիլիթ Փարեմուզյան Lilit Paremuzyan	Համընդհանուր ցանցային լեզու Universal Networking Language

10.10.2014

Բաժանմունք

Section

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

HISTORY

(Ընթերցասրահ/Reading hall)

Առաջին նիստ

First session

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Բերնար Ութիե, Վլադիմիր Բարխուդարյան**

Chairs: **Bernard Outtier, Vladimir Barkhudaryan**

Վահան Տեր-Ղևոնդյան

Երզնկայի 1230 թ. ճակատամարտին կիլիկեցիների մասնակցության հարցի շուրջ

Vahan Ter-Ghevondian

About the Participation of Cilician Armenians in the Yerzinka Battle of 1230

Արսեն Շահինյան

Իսլամը արաբական Արմինիայում

Arsen Shahinyan

Islam in Arab Armīniyā

Ռուբեն Աթոյան

Հայկական մշակութային ժառանգության պատմական և մշակութային քարտեզների ստեղծման հարցը

Ruben Atoyan

The Question of Creating Historical and Cultural Maps of the Armenian Heritage

Գայանե Շախկյան

Արևմտյան Հայաստանի Էրզրում և Երզնկա քաղաքները գերմանացի ուղեգիրների մենագրություններում

Gayane Shakhkryan

The Western Armenian cities Erzurum and Yerzinka in the Monographs of German Travellers

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի քնդմիջում

Coffee break

10.10.2014

Երկրորդ նիստ
Second session

12³⁰-14³⁰

Նախագահողներ՝ Ալդո Ֆերրարի, Վարդի Քեշիշյան
Chairs: Aldo Ferrari, Varty Keshishian

Իրինա Հայուկ	Ուկրաինայի հայ համայնքի պատմական կապերը Երուսաղեմի հետ
Iryna Hayuk	Historical Ties of Ukraine's Armenian Diaspora with Jerusalem
Հակոբ Մաթևոսյան	Տրանսիլվանիայի «հաստատված» հայերը և «օտար» հայերը. Հունգարիայում սփյուռքային ինքնության չափումներ
Hakob Matevosyan	The “Established” Transylvanian Armenians and “Outsider” Armenians: Dimensions of Armenian “Spyurk” Identity in Hungary
Կոնրադ Շիկիերսկի	Սահմաններ ստեղծելիս և համայնքներ վերահաստատելիս. հայ կաթոլիկները հետխորհրդային Հայաստանում
Konrad Siekierski	Defining Borders, Re-establishing Communities: Armenian Catholics in Post-Soviet Armenia
Պետեր Փալ Քրանից	“Կովկասյան հունգարացիներ” հասկացությունը և հայերի հետ դրա առնչակցությունը 19-րդ դարի Հունգարիայում
Péter Pál Kránitz	The Idea of the Caucasian Hungarians and its Armenian Aspects in 19 th Century Hungary

14³⁰-15³⁰

Ճաշի ընդմիջում
Lunch break

10.10.2014

Երրորդ նիստ
Third session

15³⁰-17³⁰

Նախագահողներ՝ Ռիչարդ Հովհաննիսյան, Վահան Տեր-Ղևոնդյան

Chairs: Richard Hovannisian, Vahan Ter-Ghevondian

Ռուբինա Փիրումյան
Rubina Peroomian

Մեծ Եղեռնի հիշողությունը խորհրդահայ գրականության մեջ
The Memory of Genocide in Soviet Armenian Literature

Ռուբեն Գալիչյան
Rouben Galichian

Վտանգված պատմություն և մշակույթ
Endangered History and Culture

Վարդան Մատթեոսեան
Vartan Matiossian

«Հայկօ»՝ Թալեաթի ահաբեկման վերջին անծանոթ մասնակիցը
“Haiko”: The Last Unknown Participant in Talaat's Liquidation

Ալդո Ֆերրարի
Aldo Ferrari

Պավել Ֆլորենսկին և հայոց ճակատագիրը
Pavel Florenskij and the Armenian Destiny

10.10.2014

Բաժանմունք

Section

Արվեստի պատմություն, մշակույթ, ձեռագրագիտություն
Art History, Culture, Codicology
(«Վիրտուալ Մատենադարան» դահլիճ/“Virtual Matenadaran” hall)

Առաջին նիստ

First session

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Տիգրան Գույումճեան, Էնն Էլիզաբեթ Ռեդգեյթ**

Chairs: **Dickran Kouymjian, Anne Elizabeth Redgate**

Պատրիկ Տոնապետյան	Երերույք հնավայրի 2013-2014 թթ. հնագիտական հետազոտությունների արդյունքները Patrick Donabedian The Results of 2013-2014 Archaeological Investigations in Yereruyk
Քրիստինա Մարանցի	Նոր վկայություն Սրենի որմնանկարների և հաղթական կամարի արձանագրությունների վերաբերյալ Christina Maranci New Evidence for the Wall Paintings and Triumphal Arch Inscription at Mren
Համլետ Պետրոսյան	Հայաստանի ուշմիջնադարյան (15-18-րդ դարեր) տապանաքարային պատկերաքանդակի պատճառաբանական, պատկերագրական և իմաստաբանական քննության փորձ Hamlet Petrosyan An Attempt of Investigation Regarding the Etiology, Iconography and Semantics of the Tombstone Figurative Reliefs of Later Medieval Armenia (15-18th Centuries)
Էդդա Վարդանյան	Հռոմոսի վանքի ժամատան քանդակազարդ գմբեթը Edda Vardanyan The Carved Dome of the Horomos Monastery's Žamatun (Gawit')

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի քնդմիջում

Coffee break

10.10.2014

Երկրորդ նիստ
Second session

12³⁰-14⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Գաբրիելե Վինքլեր, Մարկո Բայս**
Chairs: **Gabriele Winkler, Marco Baïs**

Հեննինգ Յենսեն Լեհման

Հնաստիպ հայկական գրքերը Կոպենհագենի Թագավորական գրադարանում և դրանց հաղորդած տեղեկությունները (մասնավորապես Թեոդոր Պետրեուսի և Ֆրիդրիխ Սյունտերի) 17-18-րդ դարերի հայագիտության վերաբերյալ

Henning Jensen Lehmann

Old Armenian Books in the Copenhagen Royal Library, and Their Information about Armenian Studies of the 17th - 18th Centuries, in Particular Those of Theodore Petraeus and Friedrich Münter

Լևոն Ավդոյան

«Պատմութիւն վարուց երանելոյն Յօհաննու աւետարանչին» 1757 թ. ձեռագիրը՝ կտակված Կոնգրեսի գրադարանին Ազադիա Մամուլյանի կողմից

Levon Avdoyan

An 1757 Manuscript of the Պատմութիւն վարուց երանելոյն Յօհաննու աւետարանչին (History of the Life of St. John the Evangelist), Bequeathed by Azadia Mamoulian to the Library of Congress

Արմենուհի Դրոստ-Աբգարյան

Հայ ձեռագրական հավաքածուները Գերմանիայում և նրանց թվայնացման ծրագիրը

Armenuhi Drost-Abgaryan

Armenische Handschriftensammlungen in Deutschland und das Vorhaben ihrer Digitalisierung

14³⁰-15³⁰

Ճաշի քնդմիջում

Lunch break

10.10.2014

Երրորդ նիստ
Third session

15³⁰-17⁰⁰

Նախագահողներ՝ Քրիստինա Մարանցի, Աննա Լեյլոյան Եկմալյան

Chairs: **Christina Maranci, Anna Leyloyan-Yekmalyan**

Սառա Լապորտ	Նոր Ջուղայի կերպարվեստի զարգացման ընթացքը 17-18-րդ դարերում
Sarah Laporte	L'évolution des arts visuels de la Nouvelle-Djoulfra (Նոր Ջուղա) aux XVII-XVIIIes siècles
Էնն Էլիզաբեթ Ռեդգեյթ	Դեմքեր անցյալից՝ Գագիկ Արծրունին, Ալֆրեդ Ջուելը և Խոսրովի սկուտեղը
Anne Elizabeth Redgate	Faces from the Past – Gagik Artsruni, the Alfred Jewel, and the Chosroes Dish
Ջարուհի Հակոբյան	Հայկական վաղմիջնադարյան քառանիստ կոթողների ուսումնասիրության արդի խնդիրները (արվեստաբանական տեսանկյուն)
Zaruhi Hakobyan	Current Problems in the Study of Early Medieval Armenian Four-sided Stelae (Art Historian's Approach)
Սոնա Յարութիւնեան	Չակոմո Լեոպարդիի մշակութային ժառանգությունը հայ իրականության մեջ
Sona Haroutyunian	The Cultural Heritage of Giacomo Leopardi in Armenian Reality

17⁰⁰-17³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

17³⁰-19⁰⁰

ՀՈՒՄԱՆ-ի անդամների ընդհանուր ժողով
General Meeting of the AIEA Members

11.10.2014

Բաժանմունք

Section

Գրականագիտություն, լեզվաբանություն, աղբյուրագիտություն

Literary Studies, Linguistics, Source Criticism

(Նիստերի դահլիճ/Conference hall)

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝

Փիթեր Քաուի, Շուշանիկ Խաչիկյան

Chairs:

Peter Cowe, Shushanik Khachikyan

Բերնար Ութիե

Bernard Outtier

XIV դարի երկու քիչ հայտնի ձեռագրերի շուրջ

About Two Little Known Manuscripts of the XIV Century

Վարդենի Շեթանյան

Bati Chetanian

Բանաստեղծ-աստվածաբան թարգմանչի հիշատակարանը

Le Colophon d'un Traducteur Poète et Théologien

Էմանուել Վան Էլվերդինգ

Հայ հիշատակարանային բանաձևերի ձեռագրագիտական և
մշակութային արժեքը

Emmanuel Van Elverdinghe

The Codicological and Cultural Value of Formulae in Armenian
Colophons

Էմերանս Դելասանսերի

Emerance Delacenserie

Փաստաթղթերի նշանակությունը Սուրատ Սքուլաստիկոսի
Եկեղեցական պատմության «ընդարձակ տարբերակի» մեջ

The Significance of Documents in the “long-version” of the
Ecclesiastical History of Socrates of Constantinople

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

11.10.2014

Երկրորդ նիստ
Second session

12³⁰-14³⁰

Նախագահողներ՝ Ալեսսանդրո Օրենգո, Արմեն Պետրոսյան

Chairs: Alessandro Orengo, Armen Petrosyan

Մորենո Մորանի	Հայերենի կարևորությունը 20-րդ դարի իտալական լեզվաբանական դպրոցում
Moreno Morani	L'importance de l'arménien dans l'école linguistique italienne au XX ^e siècle
Հրաչ Մարտիրոսյան	Հայ-հնդիրանական գուգաբանությունները («աշխարհի կառուցվածք» իմաստային դաշտի օրինակով)
Hrach Martirosyan	Lexical Isoglosses between Armenian and Indo-Iranian: the Domain of World Structure
Մարիա Լուչիա Ալիֆֆի	Տիպաբանության խնդիրները հայերենում
Maria Lucia Aliffi	La tipologia e l'armeno
Ռոբին Մեյեր	Դասական հայերենի անցյալ դերբայը. պատմական ձևաբանությունը և կապը լեզուների միջև
Robin Meyer	The Classical Armenian Past Participle – Historical Morphology and Language Contact

14³⁰-15³⁰

Ճաշի քնդմիջում

Lunch break

11.10.2014

Երրորդ նիստ
Third session

15³⁰-17³⁰

Նախագահողներ՝ **Յակոբ Կիլլիճեան, Ռուբինա Փիրումյան**
Chairs: **Hagop Gulludjian, Rubina Peroomian**

- Վարդի Քեշիշյան** 18-րդ դարի մի նորահայտ գրույց
Varty Keshishian A Newly Revealed Tale of the 18th Century
- Մուրադ Չանքարա** Կոսմոպոլիսի և մայրենիի միջև. 19-րդ դարի թուրքահայ
հեղինակները և լեզվի/գրի ընտրության խնդիրը
Murat Cankara Caught between the Cosmopolis and the Vernacular: 19th century
Armeno-Turkish Authors and Language/Script Choice
- Վարդուշկա Սամուելյան** 2008 թ. Հալեպում (Սիրիա) խոսվող արևմտահայ բարբառների
պատկերը. Զեյթունի բարբառի համառոտ ներկայացում
Vartouchka Samuelian Panorama des dialectes arméniens occidentaux parlés à Alep (Syrie)
en 2008 et courte présentation du dialecte de Zeytoun

11.10.2014

Զուգահեռ նիստ

(«Վիրտուալ Մատենադարան» դահլիճ/“Virtual Matenadaran” hall)

15³⁰-17³⁰

Նախագահողներ՝ **Հեննինգ Յենսեն Լեհման, Կարեն Մաթևոսյան**
Chairs: **Henning Jensen Lehmann, Karen Matevosyan**

Նազենի Ղարիբյան Nazenie Gharibian	Երուսաղեմաձին աղբյուրները Հայոց դարձի պատմության մեջ The Jerusalemite Sources in the Narrative of the Conversion of Armenia
Թիմոթի Բ. Սեյլորզ Timothy B. Sailors	Արիստիդեսի երկրորդ դարի «Ջատագովության» հայկական վկայությունները Armenian Witnesses to the Second-Century Apology of Aristides
Ալբերտ թեն Բաթե Albert ten Kate	Մարկոսի Ավետարանի տեքստային պատկանելությունն ըստ Չեսթեր Բիթթիի թանգարանի թիվ 554 ձեռագրի The Textual Affiliation of the Gospel of Mark According to Chester Beatty Codex Arm. 554
Ռոբերտ Դուլգարյան Robert Dulgarian	Conciliatio aut distinctio: Պատմության և մեթոդի անհամատեղելիությունը Կղեմես Գալանոսի «Միաբանութիւն Հայոց Սբ. Եկեղեցւոյն ընդ մեծի Սբ. Եկեղեցւոյն Հռոմայ» (1650-1651) երկում: <i>Conciliatio aut distinctio: The Incompatibility of History and Method in Clemens Galanus' Conciliatio ecclesiae armenae cum romana (1650-1651)</i>

11.10.2014

Բաժանմունք

Section

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

HISTORY

(Ընթերցասրահ/Reading hall)

Առաջին նիստ

First session

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝ **Քլոդ Մութաֆյան, Վլադիմիր Բարխուդարյան**
Chairs: **Claude Mutafian, Vladimir Barkhudaryan**

Էռնա Շիրինյան

Դպրությունը Կիլիկյան Հայաստանի Սև լեռան հայկական վանքերում

Erna Shirinian

Teaching and Learning at the Armenian Monasteries on the Black Mountain of Cilician Armenia

Իռեն Բուենո

Խաչակրաց արշավանքը, պատմությունը և էկզոտիկ հմայքը. Հեթումի «Արևելքի երկրների պատմության ծաղկաքաղ»-ի տարածումը և ընկալումը

Irene Bueno

Crusade, History, and Exotic Fascination: Circulation and Reception of Het‘um’s *La flor des estoires de la terre d’Orient*

Պետեր Հալֆթեր

Արդյո՞ք թափառող հրեայի առասպելն ունեցել է հայկական ծագում

Peter Halfter

Did the Myth of the Wandering Jew have an Armenian Origin?

Տարա Հնդրյուս

Ուռհայեցին օնլայն. Մատթեոս Ուռհայեցու ժամանակագրության մի թվայնացված քննական հրատարակություն

Tara L. Andrews

Urhayec‘i Online: A Digital Critical Edition of the *Chronicle* of Matthew of Edessa

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

11.10.2014

Բաժանմունք

Section

Արվեստի պատմություն, մշակույթ, ձեռագրագիտություն

Art history, Culture, Codicology

(«Վիրտուալ Մատենադարան» դահլիճ/”Virtual Matenadaran” hall)

Առաջին նիստ

First session

10⁰⁰-12⁰⁰

Նախագահողներ՝ Պատրիկ Տոնապետյան, Էդդա Վարդանյան
Chairs: **Patrick Donabedian, Edda Vardanyan**

Իռա Ռաբին	Խորացված ձեռագրագիտություն. փորձարարական վերլուծությունը միջնադարյան ձեռագրերի ուսումնասիրություններում
Ira Rabin	Advanced Codicology: Instrumental Analysis in the Studies of Medieval Manuscripts
Միքայել Առաքելյան	Մոսկվայի հավաքածուների հայկական պատկերագրող ձեռագրերը և դրանց ցուցակավորումը
Mikayel Arakelyan	Armenian Illuminated Manuscripts from the Moscow Collections and their Cataloguing
Վարվառա Բասմաջյան	19-րդ դարի հայ նկարիչների հայացքը դեպի բազմադեմ Պոլիսը
Varvara Basmadjian	Facettes constantinopolitaines, le regard des artistes arméniens de Bolis au XIX ^{ème} siècle
Տաթևիկ Սարգսյան	Կաֆայի Սուրբ Անտոնի վանքը և դրա նույնականացումը
Tatevik Sargsyan	St. Anton’s Monastery of Kafa and its Identification

12⁰⁰-12³⁰

Սուրճի ընդմիջում

Coffee break

11.10.2014

Երկրորդ նիստ
Second session

12³⁰-14⁰⁰

Նախագահողներ՝ Լևոն Ավդոյան, Համլետ Պետրոսյան
Chairs: Levon Avdoyan, Hamlet Petrosyan

Աննա Լեյլոյան Եկմալյան

Հովհաննես Խիզանցու նորահայտ մի Շարակնցի (մասնավոր
հավաքածու) թվագրման հարցի շուրջ

Anna Leyloyan-Yekmalyan

Un Hymnaire de Yovannes Xizanc'i conservé à Paris: nouvelle
attribution

Հայկ Սրկ. Իրֆիճեան

Ս. Գրիգոր Նարեկացու «Սայլիկի տաղ»-ի տպագիր և ձեռագիր
աղբյուրները. առաջնահերթ խորհրդածություններ բնագրային
և երաժշտական խնդիրների շուրջ

Haig Utidjian

On the Printed and Manuscript Sources of the “Ode of the Little
Cart”: Preliminary Reflections on Textual and Musical Problems

Նունե Պողոսյան-Ջելցբուրգ

Լևոն Չիլինկիրյանը և իր «անհայտ» Պատարագը

Noune Poghosyan- Zeltsbourg

Levon Chilingirian and His “Unknown” Patarag

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ ԵՎ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ՓԱԿՈՒՄ

11.10.2014

17³⁰-18⁰⁰

Բաժանմունքների աշխատանքների ամփոփում

Եզրափակիչ խոսք՝

Վալենտինա Կալցոլարի
Valentina Calzolari

Հրայրա Թամրազյան
Hrachya Tamrazyan